

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/167/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721203628
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8721203628.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Dagmar Soliarová, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XXX/X, právne zastúpená: JUDr. Mária Dideková, advokátka, Zdravotnícka 2, 058 01 Poprad a otec C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. XXX/XX, právne zastúpený: Mgr. Peter Lindeman, advokát, C. XX/X, XXX XX I., v konaní o nahradenie súhlasu otca s trvalým vystaňovaním mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. dieťaťa podala na tunajší súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd namiesto otca udelil súhlas s trvalým vystaňovaním maloletej A. B. spolu s matkou do Poľskej republiky. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu v Poprade pod sp. zn. 14P/27/2020 – 59 zo dňa 16.6.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov pod sp. zn. 21Cop/40/2020 zo dňa 30.3.2021 bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. A. sumou 150,- eur mesačne a bol upravený styk na základe rozhodnutia Krajského súdu otca s mal. dieťaťom. Matka ďalej v dôvodoch uviedla, že pred nadviazaním vzťahu s otcom mal. dieťaťa žila a pracovala v Poľskej republike a má štátnu príslušnosť poľskú. Po nadviazaní vzťahu s otcom a narodení dcéry síce chcela matka žiť a pracovať v Slovenskej republike, ale keďže došlo k ukončeniu vzťahu s otcom, matka stratila akúkoľvek väzbu na Slovenskú republiku a chce sa vrátiť do Poľskej republiky, kde má mal. A. vytvorené lepšie podmienky na život aj vo vzťahu k finančnému zabezpečeniu ako na území Slovenskej republiky. Poukázala na to, že už uzavrela pracovnú zmluvu na pracovnú pozíciu špecialista pre telefonický predaj. V podmienkach Slovenskej republiky má matka problém sa zamestnať, vyštudovala odbor diplomacia a jej vzdelaniu zodpovedajúca práca sa jej vyskytla v Poľskej republike. Dieťa je v útlom veku, matka spoločne býva so starými rodičmi mal. dieťaťa, ktorí by sa v tomto prípade taktiež odsťahovali zo Slovenskej republiky do Poľskej republiky, mal. Klára má dvojjazyčnú výchovu, od narodenia má kontakt s oboma jazykmi, ktoré aj prirodzene používa v každodennom hovorovom styku. V Poľskej republike má matka vytvorené lepšie životné podmienky a preto je v záujme dieťaťa, aby spolu s matkou sa vystaňovalo do Poľskej republiky. Matka poukázala na to, že požiadala otca dieťaťa o súhlas s vystaňovaním, otec však vyjadril nesúhlas s vystaňovaním dieťaťa do zahraničia. Z týchto dôvodov matka požiadala o udelenie tohto súhlasu namiesto otca dieťaťa súd.

2. Na pojednávaní matka uviedla, že trvá na podanom návrhu, pokladá vystaňovanie dieťaťa do Poľskej republiky za najlepší záujem mal. dieťaťa s tým, že nedôjde k žiadnej fyzickej ani duševnej ujme u dieťaťa. Po odchode zo Slovenska má matka zabezpečené bývanie v meste Krakow, kde

má v úmysle sa s dcérou a svojimi rodičmi presťahovať. Tam má zároveň dieťa aj zabezpečené predškolské zariadenie, lekára a pri starostlivosti by naďalej vypomáhali starí rodičia, na ktorých je dieťa zvyknuté. Matka má zabezpečenú riadnu prácu v meste Krakow, takže dieťaťu by sa mohla venovať. Ide o odsťahovanie do blízkej cudziny a nedošlo by ani k sťaženiu styku mal. dcéry s otcom a neexistuje prekážka pre odsťahovanie sa od matky a dieťaťa do Poľska. Dieťaťu chce týmto spôsobom zabezpečiť čo najlepšie životné podmienky, čo by bolo v prospech jej všestranného rozvoja.

3. Otec vo svojom vyjadrení a vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že s návrhom matky na udelenie súhlasu v súvislosti s vysťahovaním sa dieťaťa do Poľskej republiky nesúhlasí. Ako základný dôvod uvádza tú skutočnosť, že matka ani doposiaľ nerešpektuje žiadne rozhodnutie vo vzťahu k úprave styku a on ako otec má veľmi vážny problém stretnúť sa s mal. dieťaťom. Aj z týchto dôvodov podával návrh jednak na výkon rozhodnutia o úprave styku a jednak návrh na zmenu úpravy styku. Matka ignoruje rozhodnutia súdov a nedošlo ani raz k stretnutiu otca s mal. dieťaťom do času podania návrhu na zmenu úpravy styku, ktoré sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 15P/126/2021. Otec poukázal na to, že matka s mal. dieťaťom sa nikdy nedostavila na styk tak, ako mala, v tomto smere bol neustály problém a preto nemá záruku, žeby po odchode dieťaťa do Poľskej republiky matka rešpektovala rozhodnutie o úprave styku a obáva sa toho, žeby sa s dieťaťom viac nestretol. Tieto svoje obavy pokladá za opodstatnené, pretože matka ani doposiaľ nerešpektovala akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave styku a on má problém s mal. dieťaťom sa stretnúť.

4. Právny zástupca otca uviedol, že s návrhom na udelenie súhlasu na vysťahovanie nesúhlasia, pretože je v rozpore so záujmami mal. dieťaťa. Predmetné konanie sa vedie spoločne s konaním o úpravu styku, ktoré už bolo ukončené a kde matka nerešpektuje rozhodnutie súdu, styk sa nerealizuje a neprebíha tak, ako je v danej veci rozhodnuté. Po odsťahovaní sa matky s mal. dieťaťom do Poľskej republiky by otec nemal žiaden kontakt s maloletou a preto z týchto dôvodov ani nemôže súhlasiť s predmetným návrhom matky. Styk sa nerealizuje ani v súčasnosti, kedy rodičia bývajú v blízkosti seba a otec si nevie ani predstaviť, ako by došlo k realizácii styku keby matka s dieťaťom odišla do Poľskej republiky. Otec by si tým pádom nemohol uplatniť svoje základné rodičovské nielen práv, ale aj povinnosti podieľať sa na výchove mal. dieťaťa. Taktiež dieťa by bolo oklieštené o možnosť kontaktu so svojím otcom a teda takéto rozhodnutie by nebolo v prospech mal. dieťaťa. Z týchto dôvodov aj podávali návrh na zmenu výchovného prostredia, ktoré prebieha na tunajšom súde pod sp. zn. 16P/15/2023.

5. Kolízny opatrovník žiadal zamietnuť návrh matky a to aj z toho dôvodu, že neprebíha styk otca s mal. dieťaťom ani podľa rozhodnutí tunajšieho súdu a rozhodnutia Krajského súdu, pričom matke boli dané možnosti, aby sa tomuto styku riadne prispôsobila a rešpektovala tieto rozhodnutia a pripravovala dieťa riadne na styk s otcom v zmysle predmetných rozhodnutí. Tento styk pokiaľ neprebíha ani pravidelne na Slovensku, nie je možné zaručiť, žeby po odchode do Poľska bol realizovaný a je tu predpoklad, že tento styk nebude prebiehať vôbec. Z týchto dôvodov žiadajú návrh matky zamietnuť.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dokladmi, ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 14P/27/2020 – 59 zo dňa 16.6.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 21Cop/140/2020 zo dňa 30.3.2021 bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. A. sumou 150,- eur mesačne a bol upravený styk otca s mal. dieťaťom každý párný kalendárny týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod., vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v sobotu od 9.00 hod. do 13.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky, počnúc mesiacom jún 2021 bol otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný kalendárny týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod., vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. Zároveň bolo uložené rodičom výchovné opatrenie, povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu.

8. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 15P/126/2021 – 183 zo dňa 25.4.2023 bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku otca s mal. dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný kalendárny týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. V každom nepárnom kalendárnom týždni v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. Následne počnúc mesiacom jún 2023 rozšíriť tento styk počas víkendov v každom

nepárnom kalendárnom týždni v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počnúc mesiacom júl 2023 rozšíriť tento styk počas víkendov v každom nepárnom kalendárnom týždni v čase od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Tomuto rozhodnutiu predchádzal aj vypracovaný znalecký posudok, kde bol takýto styk doporučený. V predmetnom znaleckom posudku znalkyňa uvádzala aj nasledujúce skutočnosti:

„Mal. A. je veselým radostným dieťaťom, jej prežívanie je však citlivé s potrebou lásky a bezpečia, ktorá je v dôsledku rozpadu rodiny frustrovaná. V súčasnej situácii je ťažké uspokojiť tieto potreby. Vzniknutá neistota a úzkosť môžu súvisieť aj s pocitmi viny, ktoré deti v takýchto chvíľach môžu prežívať a to najmä vtedy, keď vidia a cítia nelásku medzi svojimi rodičmi. Pred mal. A. je vzťah s matkou dominantný a matka je pre ňu najdôležitejším človekom, poskytujúcim lásku, ochranu a bezpečie. Matka s ňou trávi najviac času, je jej stále k dispozícii, môže sa na ňu kedykoľvek obrátiť. Maloletá je citovo naviazaná na svoju matku, pričom je už vo vekovom období, kedy by sa mohol okruh osôb, s ktorými trávi svoj čas aj rozšíriť a vlastne by sa aj mal kvôli jej zdravému citovému vývinu. Ďalšou najbližšou osobou, ktorá by mala v tomto veku byť blízko pri dieťaťu, je jeho otec. Maloletá má vytvorený k nemu pozitívny vzťah, pozná ho, vie byť k nemu spontánna, vie s ním sama zotrvať, byť v jeho prítomnosti veselá. Keď je s otcom nevyhľadáva matku, to znamená, že aj pri ňom dokáže cítiť istotu a bezpečie. V prítomnosti matky sa jej aj ťažšie vyjadruje pozitívny postoj k otcovi, pretože vníma, že pre matku by to mohlo byť sklamanie. Obaja rodičia sú schopní vychovávať svoje dieťa a každý z nich je presvedčený o správnosti svojich postupov. Matka je vo svojej povahe nadmerne citlivá, opatrná, obáva sa rizika a tento svoj prístup premieta aj do výchovy dieťaťa. Má svoju predstavu o výchove a nedokáže prijať, že postupy druhých môžu byť tiež prínosom pre dieťa. Navonok prezentuje svoju ústretovosť, avšak v skutočnosti svojim správaním koná úplne inak, snaží sa presadiť svoje predstavy a minimalizovať styk dcéry s jej otcom. Otcov prístup je typický mužský, otcovský so snahou otvoriť dieťaťu svet a ukázať aj iné možnosti s väčšou spontánnosťou a odvahou. Obaja rodičia sú negatívne nastavení vo svojom vzťahu a postoji k tomu druhému, čo mal. dieťa vníma a vytvára to v ňom vnútorné konflikty, napätie a neistotu.“

9. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že bola predložená správa zo dňa 10.5.2022 o psychologickej starostlivosti s tým, že rodičia sa zúčastnili dvoch spoločných sedení, bolo vykonané psychologické poradenstvo a sedenia boli zamerané na zlepšenie spolupráce rodičov a zefektívnenie komunikácie medzi rodičmi ohľadom starostlivosti o ich dieťa. S ohľadom na závažné rozpory medzi rodičmi mali sedenia len čiastočný efekt. Vzhľadom na osobnosti oboch rodičov nie sú vylúčené ďalšie spory.

10. Z predložených listinných dokladov vyplýva, že matka dieťaťa mala zabezpečenú materskú škôlku pre dieťa v Krakowe.

11. Podľa § 35 Zák. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Podstatné otázky týkajúce sa záležitosti dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Ak ide o podstatnú vec je potrebné zistiť názor druhého rodiča. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, sú tu dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine. V prípade ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Je potrebné zdôrazniť, že vecou podstatnou treba rozumieť nielen niečo čo objektívne je v právnom živote podstatné, ale čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa. Za podstatné záležitosti sa vždy považuje vysťahovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo mal. dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie alebo zmena mena či priezviska dieťaťa. Táto podmienka či ide o skutočne podstatnú otázku je hmotnoprávnou podmienkou pre to, aby o veci mohol rozhodnúť.

13. V súvislosti s vyššie uvedeným je teda zrejmé, že v predmetnej veci má súd dané hmotnoprávne podmienky pre rozhodnutie.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa majú rozdielny postoj k predmetnej veci – vysťahovaniu sa mal. dieťaťa do Poľskej republiky. Otec po celú dobu poukazoval na ďalšie skutočnosti s tým súvisiace a to je možnosť riadnej realizácie styku s mal. dieťaťom, týmto spôsobom sa podieľať aj na starostlivosti o dieťa a plniť si základné rodičovské povinnosti a na druhej

strane je tu právo dieťaťa byť so svojim otcom a stretnúť sa s ním. Otec ako základnú vec, pre ktorú nesúhlasí s vysťahovaním sa mal. dieťaťa uvádzal práve skutočnosť nerešpektovania rozhodnutia súdu matkou o úprave styku a znemožnenie stretnutia sa s mal. A.. Takéto správanie matky u otca vzbudilo obavy o možnosť realizácie styku s dieťaťom v prípade vysťahovania sa matky do Poľskej republiky. V tomto prípade sa otec obával o to, že dieťa v budúcnosti už neuvidí alebo ak áno, nebude to v tých intervaloch, ako je určené súdom, následne dôjde k odcudzeniu aj vzťahu medzi otcom a mal. dieťaťom. Za daných okolností preto úzko súviseli predchádzajúce konania s danou vecou, t.j. konanie o úprave styku. Preto aj súd v tomto konaní poukazuje aj na závery znaleckého dokazovania, kde sú špecifikované osobnosti rodičov, ich osobnostné predpoklady pre riadnu starostlivosť a výchovu, pričom z týchto záverov je zrejmé, že matka má problém rešpektovať súdne rozhodnutie o úprave styku, má svoju predstavu o výchove a nedokáže prijať postupy pri výchove od iných osôb pre mal. dieťa. Je nadmerne citlivá a opatrná a toto premieta aj do výchovy dieťaťa. Navonok prezentuje svoju ústretovosť (čo sa prejavilo aj v konaniach o úpravu styku, kde matka sľúbila, že styk sa bude realizovať pravidelne podľa rozhodnutia, na čo súd ponechal aj priestor), avšak v skutočnosti svojim správaním, ktoré odráža jej presvedčenie koná úplne inak a minimalizuje styk dcéry so svojim otcom. Práve uvedené skutočnosti boli aj dôvodom toho, že súd tento návrh matky zamietol, pretože je tu reálna obava o to, že otec nebude môcť participovať na výchove a starostlivosti o dieťa a že styk otca s dieťaťom sa v budúcnosti nebude žiadnym spôsobom realizovať. Súd ponechal matke dostatočný priestor na to, aby sa tento styk s otcom realizoval riadne, aby dieťa mohlo tráviť u neho víkendy, aby otec so svojou dcérou mohol tráviť čo najdlhší čas v zmysle rozhodnutia súdu, pričom aj samotná matka jednak súhlasila s rodičovskou dohodou, s úpravou styku na základe záverov znaleckého posudku a napriek tomu tento styk nerešpektovala v plnom rozsahu. Súd zároveň poukazuje na ďalšie konanie, ktoré bolo podané zo strany otca a jedná sa o návrh, v ktorom otec žiada zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti práve z dôvodu nerešpektovania matky o úprave styku otca s dieťaťom. Na dôvody, ktoré matka poukázala a pre ktoré ku styku nedošlo, nie sú dôvodmi, pre ktoré by sa nemohol realizovať riadne styk otca s mal. dieťaťom. V predmetnej veci bol vypočutý aj zástupca neziskovej organizácie Familiaris, za ktorého prítomnosti sa realizuje asistovaný styk otca s dieťaťom a z ktorého je zrejmé, že dieťa sa bez problémov dokáže zahrať so svojím otcom, byť s ním a nič nebráni tomu, aby strávil u neho celý víkend. Závažným problémom je osobitný pohľad na starostlivosť o dieťa zo strany matky a iný pohľad zo strany otca a možnosti, ktoré by viedli dieťa k tomu, aby sa s otcom mohlo stretávať aj počas dlhšej doby a na iných miestach ako len na tom istom detskom ihrisku. Pokiaľ dieťa nebude v kontakte s otcom je ohrozený jeho zdravý psychický vývin.

15. Na základe všetkých uvedených skutočností má súd za to, že nie sú splnené podmienky pre udelenie súhlasu namiesto otca na vysťahovanie matky do Poľskej republiky spolu s mal. dieťaťom a to aj v prípade, že matka má zabezpečené základné potreby pre dieťa aj v Poľskej republike. Základnou a podstatnou podmienkou však ostáva možnosť participovať na výchove a starostlivosti o dieťa zo strany otca a táto podmienka na strane matky doposiaľ splnená nie je, preto súd návrh matky zamietol v celom rozsahu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

16. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).